

หลวงปู่ชา สุภทฺโท

โดย ผู้จัดการออนไลน์ 2 ตุลาคม 2545 16:04 น.

หลวงปู่ชา สุภทฺโท

วัดปหนองป่าพง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

ชาติภูมิ

พระโพธิญาณเถระ (ชา สุภทฺโท) หรือ หลวงพ่อชา หรือ อาจารย์ชา เกิดเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2461 ตรงกับ วันศุกร์ขึ้น 7 ค่ำ เดือน 7 ปีมะเมีย ฉ บ้านจิกก่อ หมู่ที่ 9 ตำบลธาตุ อำเภอวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี บิดาชื่อนายมา ช่วงโชติ มารดาชื่อ นางพิมพ์ ช่วงโชติ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันจำนวน 10 คน

การศึกษา

หลวงพ่อชาได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ณ โรงเรียนบ้านก่อ ตำบลธาตุ อำเภอวารินชำราบ อุบลราชธานี จนจบชั้นประถมปีที่ 1 แล้วได้ลาออกจากโรงเรียนเพราะมีจิตใจใฝ่ทางบวชเรียน ภายหลังเมื่อบวชเรียนแล้วได้เรียนหนังสือธรรมเรียนบาลี ไวยากรณ์ เรียนมูลกัจจายน์ จนสามารถอ่านแปลภาษาบาลีได้ และได้ศึกษาพระปริยัติธรรมจนสอบได้ชั้นสูงสุดสายนักธรรม คือ สอบได้นักธรรมชั้น เอก

ชีวิตในร่มกาสาวพัสตร์

เมื่ออายุ 13 ปี หลังจากลาออกจากโรงเรียนประถมศึกษาแล้ว โยมบิดาได้นำไปฝากกับเจ้าอาวาสเพื่อเรียนรู้บุพกิจเบื้องต้นเกี่ยวกับบรรพชาวิธี จึงได้รับอนุญาตให้บรรพชาเป็น สามเณรชา โชติช่วง เมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. 2474 โดยมีท่านพระครูวิจิตรธรรมภาณี (พวง) อดีตเจ้าอาวาส วัดมณีวนาราม อุบลราชธานี เป็นอุปัชฌาย์ สามเณรชา โชติช่วง ได้อยู่จำพรรษาและศึกษาพระปริยัติธรรม ตลอดจนอยู่ปฏิบัติครูอาจารย์ เป็นเวลา 3 ปี ได้เอาใจใส่ต่อภารกิจของสามเณรท่องสวดมนต์ ทำวัตร ศึกษาหลักสูตรนักธรรมปฏิบัติพระเถระ แล้วจึงได้ลาสิกขาบวชมาช่วยบิดามารดาทำไร่ทำนา

ทั้งนี้ด้วยความจำเป็นของครอบครัวแบบชาวไร่ชาวนาอีสานทั่วไป

ด้วยจิตใจที่ใฝ่ในการบวชเรียน จึงสำนักอยู่ตลอดเวลาว่าจะต้องอุปสมบทเป็นพระให้ได้ เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ภายหลังเมื่อตกลงกับบิดามารดาและท่านทั้ง 2 ก็อนุญาตแล้วจึงได้ฝากตัวที่วัดก่อนในที่ใกล้บ้าน แล้วได้รับอนุญาตให้อุปสมบทได้เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2482 เวลา 13.55 น. ณ พัทธสีมา วัดก่อนใน ตำบลธาตุ อำเภวารินชำราบ อุบลราชธานี โดยมีพระเถระสำคัญที่ให้การอุปสมบทดังนี้

พระครูอินทสารคุณ เป็นพระอุปัชฌาย์

พระครูวิรุฬสุตการ เป็นพระกรรมวาจาจารย์

พระอธิการสอน เป็นพระอนุสาวนาจารย์

พระชา สุภทฺโท

ได้จำพรรษาอยู่ ณ วัดก่อนนอก 2 พรรษา

ตั้งใจศึกษาปริยัติธรรม ทั้งจากคำรับตำราและจากครูอาจารย์

จนสอบนักธรรมชั้นตรีได้ในสำนักวัดก่อนนอกนี้

ศึกษาปริยัติธรรมต่างถิ่น

เมื่อพระชา สุภทฺโท สอบนักธรรมตรีได้แล้ว ก็อยากเรียนให้สูงขึ้นเพราะมีจิตจรัลชอบทางธรรมอยู่แล้ว แต่ขาดครูอาจารย์ในการสอนระดับสูงต่อไป นึกถึงภายิตอีสานที่ว่า

"บ่ออกจากบ้านบ่สู้ฮ่อมทางเทียว บ่เขียนวิชาห่อนสิมีความสู้"

ชีวิตช่วงนี้จะเห็นได้ชัดว่า พระชา สุภทฺโท มุ่งเรียนปริยัติธรรมให้สูงสุด จึงทุ่มเทให้การศึกษทั้งนักธรรมและบาลี และผ่านสำนักต่างๆ มากมายจนในที่สุดก็สอบนักธรรมได้ครบตามหลักสูตร คือ สอบนักธรรมชั้นโทได้ ในสำนักของ พระครูอรุณธรรมวิจารณ์ สอบนักธรรมชั้นเอกได้ในสำนักวัดบ้านก่อนนอกถิ่นเกิด

สู่การปฏิบัติธรรม

เสร็จภารกิจการศึกษา ประกอบกับเกิดกรรมสังเวชคราวโยมบิดาเสียชีวิต จึงหัน

มาสู่การปฏิบัติธรรม โดยออกธุดงค์และศึกษาหาแนวทางปฏิบัติในสำนักต่างๆ ผ่าน
อาจารย์มากมาย เช่น

หลวงปู่กินรี

หลวงปู่เถระชาวเขมร

อาจารย์คำดี

พระอาจารย์มั่น

พออินทรีย์แก่กล้าแล้วก็ออกธุดงค์ปฏิบัติธรรมต่อไปเรื่อยๆ โดยยังดำรงสมณเพศ
เป็นพระมหานิกายอยู่ตลอดเวลา จนในที่สุดได้รับอาราธนาจากโยมมารดาและพี่ชาย
เพื่อกลับไปโปรดสัตว์ที่บ้านเกิด เมื่อ พ.ศ. 2497 ก็ได้ดำเนินการสร้างวัดป่าจั่น ซึ่งเรา
รู้จักในปัจจุบัน คือ "วัดหนองป่าพง" และท่านดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดนี้มาโดยตลอด
และถึงแก่มรณภาพเมื่อ 16 มกราคม 2535 เวลา 05.30 น. อย่างสงบท่ามกลาง
ธรรมสังฆของศิษยานุศิษย์จากทุกสารทิศ

ยอดคำสอน

ยอดคำสอน เป็นคำสอน เป็นคติ เป็นปรัชญาสั้นๆ ที่คมลึกซึ้ง ใครได้ฟังแล้วจะ
เกิดความรู้สึกซาบซึ้ง และบางครั้งอาจจะถึงกับอุทานออกมาว่า ท่านคิดและกลั่นกรอง
คำเหล่านี้ออกมาจากจิตได้อย่างไร ถ้าจิตนั้นไม่บริสุทธิ์แจ่มใสเยี่ยงผู้บรรลุนิพพาน ขอบอก
ได้สังเกตคำสอนต่อไปนี้.-

ธรรมดาๆ

ตามความเป็นจริงแล้ว โลกที่เราอยู่นี้ไม่มีอะไรทำไมใครเลย

ไม่มีอะไรจะเป็นที่วิตกวิจารณ์เลย

ไม่มีอะไรที่น่าจะร้องไห้หรือหัวเราะ

เพราะมันเป็นเรื่องอย่างนั้นธรรมดาๆ

แต่เราพูดธรรมดาได้ แต่มองไม่เห็นธรรมดา

แต่ถ้าเรารู้ธรรมะสม่าเสมอ

ไม่มีอะไรเป็นอะไรแล้ว

มันเกิดมันดับของมันอยู่อย่างนั้น

เราก็สงบ

การปฏิบัติคืออำนาจ

พระพุทธศาสนาไม่มีอำนาจอะไรเลย

แม้ก้อนทองคำก็ไม่มีราคา ถ้าเราไม่มารวมกันว่ามันเป็น โลหะที่ดีมีราคา

ทองคำมันก็ถูกทิ้งเหมือนก้อนตะกั่วเท่านั้นแหละ

พระพุทธศาสนาตั้งไว้มีอยู่

แต่ถ้าเราไม่ประพฤติปฏิบัติ จะไปมีอำนาจอะไรเล่า

อย่างธรรมะเรื่องขันติมีอยู่

แต่เราไม่อดทนกัน

มันจะมีอำนาจอะไรใหม่?

ชนะตนเอง

ถ้าเราเอาชนะตัวเอง

มันก็จะชนะทั้งตัวเองชนะทั้งคนอื่น

ชนะทั้งอารมณ์ ชนะทั้งรูป ทั้งเสียง ทั้งกลิ่น

ทั้งรส ทั้งโผฏฐัพพะ

เป็นอันว่าชนะทั้งหมด

สุขทุกข์

คนที่ไม่รู้จักสุข ไม่รู้จักทุกข์นั้น

ก็จะเห็นว่า สุขกับทุกข์นั้นมันคนละระดับ

มันคนละราคากัน

ถ้าผู้รู้ทั้งหลายแล้ว

ท่าน จะเห็นว่า

สุขเวทนา กับทุกขเวทนา

มันมีราคาเท่าๆ กัน

เกิดตาย

เมื่อเราเกิดมาแล้ว โยม ก็คือเราตายแล้วนั่นเอง
ความแก่กับความตายมันก็คืออันเดียวกันนั่นแหละ
เหมือนกับต้นไม้ อันหนึ่งต้น อันหนึ่งปลาย
เมื่อมีโคนมันก็มีปลาย
เมื่อมีปลายมันก็มีโคน
ไม่มีโคนปลายก็ไม่มี
มีปลายก็ต้องมีโคน
มีแต่ปลายโคนไม่มีก็ไม่ได้
มันเป็นอย่างนั้น

งูเห่า
อารมณ์นี้ก็เหมือนกับงูเห่าที่มีพิษร้ายนั้น
อารมณ์ที่พอใจก็มีพิษมาก
อารมณ์ที่ไม่พอใจก็มีพิษมาก
มันทำให้จิตใจของเราไม่เป็นเสรี
ทำให้จิตใจไขว่เขวจากหลักธรรมของพระพุทธเจ้า

ของจริง
ธรรมของจริงของแท้ที่ทำให้บุคคลเป็นอริยะได้
มิใช่เพียงศึกษาตามตำรา
และนี่ก็คิดคาดคะเนเอาเท่านั้น
แต่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นจริงๆ
ของจริงจึงจะเป็นของจริงขึ้นมาได้

ได้เสีย
ทุกอย่างที่เรามีอยู่เป็นอยู่นั้น
มันเป็นสักแต่ว่า "อาศัย" เท่านั้น
ถ้ารู้ได้เช่นนี้ ท่านว่ารู้เท่าตามสังขาร
ที่นี้แม้จะมีอะไรอยู่ก็เหมือนไม่มี

ได้ก็เหมือนเสีย
เสียก็เหมือนได้

พิการ
เด็กทั้ง 2 พิการ เดินทางได้
จะเข้รกรเข้าป่าก็รู้
แต่เราพิการใจ (ใจมีกิเลส)
จะพาเข้รกรเข้าป่าหรือเปล่า
คนพิการกายอย่างเด็กนี้ มิได้เป็นพิษเป็นภัยกับใคร
แต่ถ้าคนพิการใจมากๆ
ย่อมสร้างควมวุ่นวายยุ่งยากแก่มนุษย์และสัตว์
ให้ได้รับความเดือดร้อนมากทีเดียว

คนดีอยู่ไหน
คนดีอยู่ที่เรานี้แหละ
ถ้าเราไม่ดีแล้ว
เราจะอยู่ที่ไหนกับใคร
มันก็ไม่ดีทั้งนั้น

ชีวิต
เมื่อเราทอดอาลัยในชีวิต
วางวันเสีย ไม่เสียตาย
ไม่กลัวตาย
ก็ทำให้เราเกิดควมสบาย และเบาใจจริงๆ

นั่งที่ไหนดี
จะนั่งหัวแถวหรือหางแถวก็ไม่แปลก
เหมือนเพชรนิลจินดา
จะวางไว้ที่ไหนก็มีราคาเท่าเดิม

และจะได้เป็นการลดทิวิมานะให้น้อยลงไปด้วย

ไม่กลัวตาย

กลัวอะไร?

กลัวตาย

ความตายมันอยู่ที่ไหน?

อยู่ที่ตัวเราเอง

จะหนีพ้นมันได้ไหม?

ไม่พ้น ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน

ในที่มืด หรือในที่แจ้ง ก็ตายทั้งนั้น หนีไม่พ้นเลย

จะกลัวหรือไม่กลัวก็ไม่มีทางพ้น

เมื่อรู้อย่างนี้

ความกลัวไม่รู้หายไปไหน

เลยหยุดกลัว

เหมือนกับที่เราออกจากที่มีมือสู้ที่สว่างนั้นแหละ

สอนคนอย่างไร

ทำตนให้ตั้งอยู่ในคุณอันสมควรเสียก่อนแล้ว

จึงสอนคนอื่นทีหลัง

จึงจักไม่เป็นบัณฑิตสกปรก

สอนคนด้วยการทำให้ดู

ทำเหมือนพูด

พูดเหมือนทำ

มนุษยศาสตร์

มนุษยศาสตร์ทั้งหลาย มีแต่ศาสตร์ที่ไม่มีคมทั้งนั้น

ไม่สามารถจะตัดทุกข์ได้

มีแต่ก่อให้เกิดทุกข์

ศาสตร์เหล่านั้น ถ้าไม่มาขึ้นกับพุทธศาสตร์แล้ว
มันจะไปไม่รอดทั้งนั้น

หลับ-ไม่หลับ

ถ้าหลับมันก็ไม่รู้

ถ้ารู้มันก็ไม่หลับ

มรรคผล

มรรคผลยังไม่พ้นสมัย

คนโง่เท่านั้นที่ปฏิเสธว่า

ในพื้นที่ไม่มีน้ำแล้วไม่ยอมขุดบ่อ

ไม่คคคอง

ต้นไม้เถาวัลย์ไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร

คนคคคองนั้น ร้ายนัก

เป็นพิษเป็นภัยทั้งอยู่บ้านและอยู่วัด

หลง

คนหลงโลกคือคนหลงอารมณ์

คนหลงอารมณ์คือคนหลงโลก

นักปฏิบัติ

กินน้อย นอนน้อย พุคน้อย คือนักปฏิบัติ

กินมาก นอนมาก พุคมาก คือ คนโง่

แสดงอาการ

การหัวเราะเป็นอาการของคนบ้า

การร้องไห้เป็นอาการของทารก

ฉะนั้นท่านผู้ถึงสงบ

จะไม่หัวเราะไม่ร้องไห้

สอนอย่างไร

ทำตนให้ตั้งอยู่ในคุณอันสมควรเสียก่อน

แล้วจึงสอนคนอื่นทีหลัง

จึงจักไม่เป็นบัณฑิตสกปรก

ความอาย

เมืองนี้ยังไม่เคยมีพระบิณฑบาตเลย

เพราะเขามีความอายกันเป็นส่วนมาก

แต่ตรงกันข้ามกับเรา

เราเห็นว่า

คำที่ว่าอายนี้

เราเห็นว่า อายต่อบาป

อายต่อความผิดทำนั้น

เมืองนอก

เราได้เดินทางไปเมืองนอก

และเมืองในนอก

และเมืองในใน

และเมืองนอกนอก

รวมสี่เมืองด้วยกัน

ที่รวมสมาธิ

เมื่อนั่งหลับตาให้ยกความรู้สึกขึ้นเฉพาะลมหายใจ

เอาลมหายใจเป็นประธาน

น้อมความรู้สึกตามลมหายใจ

เราจึงจะรู้ว่าสติมันรวมอยู่ตรงนี้

ความรู้มันจะมารวมอยู่ตรงนี้

เกาสีซัง

เราอาศัยอยู่ที่เกาะนี้ คือที่ฝั่งทางใน
ซึ่งเป็นที่อันน้ำคือกิเลสค้นหาท่วมไม่ถึง
แม้เราจะอยู่บนเกาะสี่ซัง
แต่ก็ยังค้นหาเกาะภายในอีกต่อไป
ผู้ที่ท่านได้พบ และอาศัยเกาะอยู่ได้นั้น
ท่านย่อมอยู่เป็นสุข
ต่างจากคนที่ลอยคออยู่ในทะเล คือความทุกข์

กินแบบไหน

ฉันอาหารไม่พิจารณา
จะเป็นเหมือนปลา กินเหยื่อ
ย่อมติดเบ็ด

บริวาร

บริวารทั้งปวงเป็นเพียงเครื่องประดับชั้นห่าเท่านั้น
การไม่รู้จักประมาณในการบริโภคบริวาร
มีความกังวลในการจัดหา
ย่อมเป็นการยุ่งยาก
ขาดการปฏิบัติธรรม
ย่อมไม่ได้รับผลอันตนพึงปรารถนา

อยู่กับใคร

การคลุกคลีอยู่กับผู้มีปฏิปทาไม่เสมอกัน
ทำให้เกิดความลำบาก
ความรู้สึก็จะมารวมอยู่ตรงนี้
อารมณ์เราเป็นอย่างนี้
เราจึงจะรู้จักที่รวมแห่งสมาธิ
ปล่อยขลม-ได้สมาธิ-ปัญญา

เรากำหนดลมหายใจเข้าออกอย่างเดียว
เราปล่อยลมให้เป็นธรรมชาติ
อย่าไปบังคับลมให้มันยาว
อย่าไปบังคับลมให้มันสั้น
ปล่อยสภาพลมให้พอดี
แล้วคุณลมหายใจเข้าออก
เมื่อปล่อยอารมณ์ได้
เสียอะไรก็ไม่ได้ยิน
ถ้าจิตเรารุ่นวายกับสิ่งต่างๆ
ไม่ยอมรวมเข้ามา
ก็ต้องสูดลมเข้าไปให้มากที่สุด
จนกว่าจะไม่มีที่เก็บ
แล้วก็ปล่อย ลมออกให้มากที่สุด
จนกว่าลมจะหมดในท้องสัก 3 ครั้ง
ถ้าเรามีสติอย่างนี้
อย่างวันนี้ เข้าสมาธิสัก 30 นาที หรือ 1 ชั่วโมง
จิตใจของเรา จะมีความเยือกเย็น ไปตั้งหลายวัน
แล้วจิตจะสะอาด
เห็นอะไรจะรับพิจารณาทั้งนั้น
นี่เรียกว่าผลเกิดจากสมาธิ
สมาธิมีหน้าที่ทำให้สงบ
เมื่อจิตเราสงบแล้ว
จะมีการสังวร ตำรวมด้วยปัญญา
เมื่อตำรวมเข้า ละเอียดเข้า
มันจะเป็นกำลังช่วยศีลให้บริสุทธิ์ขึ้นมาก
แล้วสมาธิก็จะเกิดขึ้นมาก
เมื่อสมาธิเต็มทีก็จะเกิดปัญญา

ปลดทุกข์

ทุกข์มีเพราะยึด ทุกข์ยึดเพราะอยาก

ทุกข์มากเพราะพลอย ทุกข์น้อยเพราะหยุด

ทุกข์หลุดเพราะปล่อย

นักอุปมาอุปมัย

หลวงปู่ชา นับเป็นนักปฏิบัติธรรมที่ติดดินที่สุด ท่านสอนจากธรรมชาติที่ต่ำ ที่สุด เพื่อให้เกิดสิ่งที่ดีที่สุดคือมรรคผล โดยมีคนเปรียบเทียบแง่มุมนี้ว่าคล้ายกับแนว คำสอนของท่านพุทธทาสภิกขุ

แต่จุดเด่นอันหนึ่งของแนวคำสอนของหลวงปู่ชาก็คือ "การเปรียบเทียบ" ท่านหาเรื่องมาเปรียบเทียบเพื่ออธิบายคำสอนของท่านได้อย่างเหมาะสมและเข้าใจง่าย ดังข้อเปรียบเทียบต่อไปนี้.-

มะม่วง

ถ้าพูดให้สั้นเข้ามา

ศีลก็ดี สมาธิก็ดี ปัญญาที่ดี มันก็เป็นอันเดียวกัน

ศีลก็คือ สมาธิ สมาธิ ก็คือศีล

สมาธิก็คือ ปัญญา ปัญญา ก็คือสมาธิ

ก็เหมือนมะม่วงใบเดียวกัน

เมื่อมันเป็นดอกขึ้นมา มันก็ดอกมะม่วง

เมื่อเป็นลูกเล็กก็เรียกว่าผลมะม่วง

เมื่อมันโตขึ้นมา ก็เรียกมะม่วงลูกโต

มันโตขึ้นไปอีกก็เรียกมะม่วงห่าม

เมื่อมันสุกก็คือมะม่วงสุก

มันก็มะม่วงลูกเดียวกันนั่นแหละ

มันเปลี่ยน ไป

มันจะโตมันก็โตไปหาเล็ก

เมื่อมันเล็กมันก็เล็กไปหาโต

มีด

สมถกับวิปัสสนา

มันแยกกันไม่ได้หรือ

มันจะแยกกันได้ก็แต่คำพูด

เหมือนกับมีดเล่มหนึ่งนะ

คมมันก็อยู่ข้างหนึ่ง

สันมันก็อยู่ข้างหนึ่งนั่นแหละ

มันแยกกันไม่ได้หรือ

ถ้าเราจับด้ามมันขึ้นมาอันเดียวเท่านั้น

มันก็ตัดมาทั้งคมทั้งสันนั่นแหละ

งู

มนุษย์เราทั้งหลายไม่ต้องการทุกข์

ต้องการแต่สุข

ความจริงสุขนั้นก็คือทุกข์อย่างละเอียด

เช่นเดียวกับทุกข์ก็คือ ทุกข์อย่างหยาบ

พูดอย่างง่าย ๆ

สุขและทุกข์ก็เปรียบเสมือนงูตัวหนึ่ง

ทางหัวมันเป็นทุกข์

ทางหางมันเป็นสุข

เพราะถ้าลูบทางหัวมันมีพิษ มันก็กัดเอา

ไปจับหางมันก็เหมือนเป็นสุข

แต่ถ้าจับไม่วาง มันก็หันกลับมากัดได้ เหมือนกัน

เพราะทั้งหัวงูและหางงู

มันก็อยู่ในงูตัวเดียวกัน

เช่นเดียวกับสุขและทุกข์

ซึ่งเป็นสิ่งเดียวกัน

หมายั้รู้

หมามันยังรู้จักอารมณ์ของมันเลย

เวลาหิวมันก็คราง "หิงๆ"

ใครไม่รู้จักอารมณ์ของตัวเองก็ตายเสียดีกว่า

โคตรของสมาธิ

มีอุบาสกคนหนึ่งถาม หลวงพ่อว่า "ถ้าทำสมาธินี้ เอาแต่ขณิกก็พอ ไม่จำเป็นต้องไปไกลกว่านั้นใช่ไหมครับ"

หลวงพ่อบอกว่า "ก็ไม่ใช่เป็นอย่างนั้น คือหมายความว่า มันต้องเดินไปถึงกรุงเทพฯ ก่อนว่ากรุงเทพมันเป็นอย่างไร อย่าไปถึงแค่โคราชช...คือไปให้ถึงกรุงเทพฯ ก่อน และเราก็ผ่านอุบลราชธานีด้วย ผ่านโคราชด้วย ผ่านกรุงเทพฯ ด้วย คือเรียกว่าสมาธินะ ขณิกสมาธิ อัปปณาสมาธิ มันจะถึงที่ไหนก็ให้มันถึงที่ มันจึงจะรู้จักโคตรของสมาธิว่ามันเป็นอย่างไร อัปปณาสมาธิที่มันมากกว่าอุปจารสมาธิ"

หัวกลอย

ให้กลับความรักที่มีอยู่ให้กลายเป็นความรักสากล

ให้กลายเป็นความรักที่มีต่อสรรพสัตว์ทั้งหลาย

รักเหมือนแม่รักลูก พ่อรักลูก แม่ผมอยู่กับพวกท่าน

ผมก็รักท่านเหมือนเป็นลูกเป็นหลาน ให้ล้างความใคร่

ออกจากความรักเหมือนหัวกลอย ต้องแฉะเอาพิษออกจึงกินได้

ความรักก็เช่นเดียวกัน ต้องพิจารณา มองให้เห็นทุกข์ของมัน

ค่อยๆ ล้างเอาเชื้อแห่งความมัวเมาออก เพื่อให้เหลือแต่ความ

รักล้วนๆ เหมือนครูบาอาจารย์รักศิษย์

จิตคือควาย

เปรียบเสมือนกับการเลี้ยงควาย

จิตของเราก็เหมือนควาย

อารมณ์คือต้นข้าว

ผู้รู้เหมือนเจ้าของ

เวลาเราไปเลี้ยงควายทำอย่างไร

ปล่อยมันไป
แต่เราพยายามคุมมันอยู่
ถ้ามันพยายามเดินไปใกล้ต้นข้าว
ก็ตวาดมัน
ควายได้ขืนก็จะถอยออกไป
แต่เราอย่าผลอะนะ
ถ้ามันคือไม่ฟังเสียง
ก็เอาไม้ฆ้องฟาดมันจริงๆ
มันจะไปไหนเสีย

วัวไม่กินหญ้าก็คือหมู
ทุกวันนี้ อาตมาไม่ค่อยได้เทศน์มาก อยู่วัดอยู่วาก็เหมือนกัน
ปีนี้เทศน์ให้แม่ชีฟังถึงสองสามครั้งหรือเปล่า ก็จำไม่ได้
พระเจ้าพระสงฆ์ก็ให้อยู่เฉยๆ ให้อุเออปฏิบัติเอง
ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น
เพราะเข้าใจว่า คนมีศรัทธา จึงเข้ามาในวัด จึงมาบวชเป็นปะขาว
จึงมาบวชเป็นเณร จึงมาบวชเป็นพระ
เข้าใจอย่างนั้น
ถ้าเข้าใจอย่างนั้นก็เหมือนกันกับวัวเรานะแหละ
วัวมันกินอะไร
มันกินหญ้า
จับมันมาปล่อยใส่สนามหญ้าแล้ว
ถ้ามันไม่กินหญ้ามันก็เป็นหมูเท่านั้นแหละ

นักปฏิบัติ
บางครั้งหลวงพ่อบุชา ท่านมีจิตแจ่มใส เคาใจคนถามได้อย่างแม่นยำ จึงมักจะมีการ
ใช้ปฏิภาณโต้ตอบปัญหาอย่างเฉียบแหลมอยู่เสมอ
ใครรู้ั้ติดตาม
คนที่นับถือพระเจ้า ไม่ยอมรับคำสอนเรื่อง "อนัตตา" ของพุทธศาสนา

เหตุผลของเขาก็คือ "จะเอาอะไรมารื้อนัตตาเล่า ถ้าไม่ใช่รัตตา"

วันหนึ่ง มีชาวคริสต์มาถามหลวงพ่อกว่า "ใครรื้อนัตตา"

หลวงพ่อกลับทันที "ใครรู้รัตตา"

นกไม่รู้เรื่องปลา

มีชาวต่างประเทศถามหลวงพ่อกว่า ชีวิตพระเป็นอย่างไร?

หลวงพ่อกคิดว่าตอบอย่างไรก็ไม่เข้าใจแน่ เพราะเขายังไม่รู้จักพระ

จึงตอบไปว่า

ถึงปลาจะบอกว่าอยู่ในน้ำเป็นอย่างไร

นกกก็ไม่มีทางจะรู้ได้

ตราบใดที่นกยังไม่เป็นปลา

ของแปลก

ในความเคร่งเครียดในการปฏิบัติธรรม หลวงพ่อกก็ยังมีแง่มุมที่ขบขันให้เราได้เห็น บ้างเป็นการหักมุมที่ค่อนข้างจะตื้นตื้นมาก ดังที่ท่านบันทึกไว้ในการเดินทางไป ประเทศอังกฤษเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2520 ว่า

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการเดินทางในวันที่ 6 ในขณะที่บินอยู่เครื่องบินได้เกิด อุบัติเหตุขงระเบิด 1 เส้นบนอากาศ พนักงานการบินจึงได้ประกาศให้ผู้โดยสารเตรียม ตัวรัดเข็มขัดมีพินปลอมก็ต้องถอดออก แม้กระทั่งแว่นตาหรือรองเท้า เครื่องบริการทุกอย่างต้องเตรียมพร้อมหมดผู้โดยสารทุกคนเมื่อเก็บบริการทุกอย่างเสร็จแล้ว ต่างคนต่าง ก็เสียบ คงคิดว่าจะเป็นวาระสุดท้ายของพวกเราทุกคนเสียแล้ว ขณะนั้นเราก้ให้คิดว่าเป็น ครั้งแรกที่เราได้เดินทางมาเมืองนอก เพื่อสร้างประโยชน์แก่พระศาสนา จะเป็นผู้มีบุญ อย่างนี้เทียวหรือ เมื่อระลึกได้เช่นนี้แล้ว ก็ตั้งสัตย์อธิษฐานมอบชีวิตให้พระพุทธ พระ ธรรมพระสงฆ์ แล้วก็กำหนดจิตรวมลงในสถานที่ควรอันหนึ่ง แล้วก็ได้รับความสงบ เยือกเย็นคล้ายกับไม่มีอะไรเกิดขึ้น พักในที่ตรงนั้น จนกระทั่งเครื่องบินได้ลดระดับลง มาถึงแผ่นดินด้วยความปลอดภัย ฝ่ายคนโดยสารก็ปรบมือกันด้วยความดีใจ คงคิดว่าเรา ปลอดภัยแล้วสิ่งที่แปลกก็คือ ขณะเมื่อเครื่องบินเกิดอุบัติเหตุ ต่างคนก็ร้องเรียกว่า หลวง พ่อกช่วยปกป้องคุ้มครองพวกเราทุกคนด้วย แต่เมื่อพื้นอันตรายแล้วเดินลงจากเครื่องบิน

เห็นประณมมือไหว้พระเพียงคนเดียวเท่านั้น นอกนั้นไหว้แอร์โฮสเตสทั้งหมดในที่นั้น
นี่เป็นสิ่งที่แปลก

2. สำนักปฏิบัติธรรม

มีสำนักปฏิบัติธรรม ในประเทศไทยซึ่งอยู่ทุกภาคของประเทศจำนวนทั้งสิ้น 82
สาขา และในต่างประเทศอีก 7 สาขา และเฉพาะศิษย์ที่เป็นพระชาวต่างประเทศซึ่งอยู่
เป็นประธานสงฆ์ผู้มีพรรษาต่ำสุดคือ 16 พรรษา รายนามสาขาในต่างประเทศ มีดังนี้.-

England Australia
Chithurst Forest Monastery Bodhiyana Monastery
Lot
Ammaravati Buddhist Centre
Harnham Mihara
Devon Vihara

Newzealand Switzerland
Bodhiyanarama Dhammapala

ที่วัดหนองป่าพงยังมีสถานที่พอจะเป็นที่เตือนใจของผู้ประสงฆ์จะนั้สการและ
รำลึกถึงท่านคือ พิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถระ (ชา สุภทฺโท) ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ที่
รวบรวมประวัติและผลงานของท่านมารวมไว้ ตลอดจนรูปปั้นจี๊ฝั่ของ ท่าน ที่ผนัง
พิพิธภัณฑ์ก็ยังมีภาพชีวิตของท่าน ที่ทำจากกระเบื้องดินเผา เมื่อเข้าไปในพิพิธภัณฑ์แล้ว
จะให้ทั้งความร่มเย็นศัคคีสิทธิ์ และปรากฏการณ์เสมือนหนึ่งท่านยังไม่ถึงมรณภาพเลย

คำสอนของหลวงปู่ชาทั้งหมด สามารถสรุปลงได้ดังนี้

1. จุดหมาย : มรรค ผล นิพพาน พันทุกซ์
2. เนื้อหา : ศีล สมาธิ ปัญญา
3. วิธีการ : สมถ วิปัสสนา

4. กลวิธี : มองเข้าหาตัว
คุณธรรมชาติ
เปรียบเทียบ กับคุณธรรมชาติ
ทำให้ดู แล้วรู้ตาม